

Hevosella ajamiseen saa nyt opetusta. Poniravikouluja perustetaan koko ajan lisää.

Tuntilaisena PONIRAVIKOULUSSA

Ratsastustunneista maksetaan, totta kai, ilman nokan koputtamista. Maksaisitko ajotunnista? Poniravikoulujen oppilaat maksavat. Ja oppilaina on myös ratsastuskoulujen asiakkaita.

Hevosharrastuksen villi saareke on ollut ravi. Raviammattilaiseksi on toki voinut kouluttautua oppilaitosten hevosenhoitaja- ja valmentajalinjoilla tai menemällä kisällioppiin ravitallille passihevosiä treenaamaan. Siinä sivussa ajotaidot karttavat, ja moni ajaa kilpailuluvan eli ravikortin.

Ammattilaiseksi siis, ravikilpailijaksi, on muutamakin tasoitettu tie. Harrastuspohjalta kärryajoa ei ole päässyt ohjatusti kokeilemaan. Vaan nyt pääsee, poneilla. Poniravikouluja on perustettu viimeksi kuluneen vuoden aikana seitsemän kappaletta, ja määrä kasvaa. Malli poniravikouluihin otettiin Ruotsista.

- Siellä poniravikoulut toimivat maan raviurheilun keskusjärjestön ohjauksessa. Koulut sijaitse-

vat raviradoilla, joten poniraviharastus on lähellä ravihevosurheilun tapahtumapaikkoja, Suomen Hippoksen nuorisovastaava Anne Laitinen kertoo.

Laitinen vastaa Suomen raviurheilun keskusjärjestön nuorisotoi-

minnasta, jonka päätavoite on nyt ammattimaisen poniravikoulutoiminnan lanseeraus. Toimintaan kuuluu tiettyjen laatuvaatimusten täyttäminen.

- Koulutetut ohjaajat, hyvät ponit, omat sopivat tilat opetukselle

Hippoksen hyväksymä?

Poniravikoulutoiminta ottaa vasta haparoivia ensiaskeleitaan, mutta Hippos on nyt laatimassa ohjeistusta. Poniravikouluille luodaan samankaltainen hyväksymisjärjestelmä kuin Ratsastajainliitto on luonut ratsastuskouluille. "Suomen Hippoksen alainen poniravikoulu" tai muu vastaava standardisointi otetaan käyttöön tulevaisuudessa.

- Halutessaan koulut voivat sitten anoa Hippoksen alaisuuteen. Laatuvaatimukset on vain täytettävä. Vastavuoroisesti koulut saavat keskusjärjestöltä koulutusta ja kurssimateriaaleja, Anne Laitinen suunnittelee.

Turvallisuus, ponien koulutustaso, oppilaiden vakuutukset, ohjaajien koulutus ovat niitä laatuskoikoja, joilla tulevaisuuden poniravikoulut arvotetaan.

TEKSTI JA KUVAT KIRSI HAAPALA JA HIPPOLA/JARNO HUURINAINEN

Ja ravia!

- Varokaa niitä kulumia! opettaja huomauttaa.

- Jättäkää tarpeeksi tilaa!

Ravitunnilla hevosen huolellinen vieminen kulmaan on yhtä tärkeää kuin ratsastustunnillakin. Ellei sitten tärkeämpää: hutilointi tiukassa mutkassa kun aiheuttaa pahimmassa tapauksessa kärrykolarin.

Satulasta käsin hummaa ohjanneelle voi olla yllätys, että ei se kärryhevonenaan käänny ohjista vetämällä – ei ainakaan parhaalla mahdollisella tavalla. Ajotunneilla opetellaan vauhdinhallintaa, kään-
nöksiä, pidättämistä ja ponin ajamista ryhmän keskellä. Maneesin tai kentän sijasta opetustilana voi olla ravirata tai raviradan harjoitusrata tai varikkoalue.

Poniravikoulussa opetus on kurssimuotoista. Irtotunteja ei siis voi ostaa, vaan kurssit kestävät muutamia tunteja. Valikoimissa on ainakin alkeis- ja jatkokursseja sekä kilpailuluvan suorittamiseen tähtääviä opetuskokonaisuuksia. Ravitunneilla nähdään myös tuntiratsastajia, joilla ei ilman koulua olisi mahdollisuutta kokeilla uutta lajia. Irtotunnit otetaan mahdollisesti repertuaariin myöhemmin.

Seinäjoella avattiin keväällä maan ensimmäinen raviradan yhteydessä sijaitseva poniravikoulutalli. Koululla on siis omat, vakituiset tilat ja opetusponit. Muut poniravikoulut toimivat kauempana radois-
ta. Ponit voidaan myös tuoda kursseja varten radalle. Teoriatunteja varten lainataan tilat ravitalleista.

Sanna Mikkola on yksi uutukaisen koulun oppilaista.

- Aluksi näistä ei tajunnut yhtään mitään! Sanna sanoo ja näyttää vaikean näköistä ravivaljasnipua kädessään.

Valjastuksen niksit ovat olennainen osa opetusta. Valmiiksi laitettua ajokkia ei oppilas eteensä saa. Nyt pysyvät Sannallakin erilaiset rintaremmit, silmälaput ja jalkasuojat selvillä. Royal Editionin eli Tep-
po-shettiksen valjasrypäs lähtee tytön mukana valjashuoneesta tallin puolelle.

Seinäjoen poniravikoulu on harppaus toivotun koulusysteemin suuntaan. Tallin seitsemän opetus-
ponia on liisattu koulun käyttöön ylläpitoa vastaan. Seinäjoen Ravikeskus satsaa kouluun muutaman sponsorien vielä avittaessa lisää. Palkkaa maksetaan koulutetulle hevosharrastusohjaajalle.

- Aina kypärä päässä kärryille, Mia Jaskari tietää noustessaan harjoituskärryjen kyytiin.

Emma Väre on Vermon ravinuori ja ahkera kisakuski jo itsekin. Valjastettavana oma hoidokki Ajoksen Iiris.

– sanalla sanoen turvalliset puitteet koulun oppilaille oppia hevosen ajo- ja käsittelytaitoja, Laitinen summaa.

Omin käsin ohjaksissa

Poniravikoulujen perustamista on tuettu EU-rahalla. Myös Opetusministeriöltä heltisi varoja toimin-

nan kehittämiseen. Lisäksi monet raviradat ovat oivaltaneet koulujen merkityksen omalle tulevaisuudelleen.

Poniravikoulut näyttävistä on Opetusministeriön ja raviratojen yhteinen intressi. Tämä tuntuu äkkiä oudolta liitolta, mutta ehkei sittenkään. Raviratojen mieleen on tietenkin se, että

poniravikoulujen oppilaisa piilee koko ravialan jatkuvuus – osa pikku ponikuskeista innostuu kisamisestä ja siirtyy aikuistuttuaan hevosiin.

Opetusministeriön tuki selittyy toisin. Hippos on korostanut poniravikouluja hevosalojen yhteisessä, Ratsastajainliiton vetämässä, sosiaalipedagogiikkahankkeessa.

- Talliyhteisössä lapsi ja nuori oppii sosiaalisia taitoja. Isosta eläimestä huolehtiminen opettaa nuorelle ainutlaatuisella tavalla vastuuta. Hevonen on hyvä kasvattaja lapselle, käyttäytymis-
muodosta riippumatta, Anne Laitinen korostaa.

Poniravikoulut tarjoavat useimmista ratsastus-sisaristaan poiketen myös hoito- ja hevosenkäsitelykursseja.

- Ei ole pakko edes hypätä kärryjen kyytiin, sillä tarjoamme myös "rapsuttelukursseja". On tärkeää, että hevosista ja poneista kiinnostuneet pääsevät valvotuissa olosuhteissa tutustumaan eläimeen. Raviinnostusta ei välttämättä tarvita, poniravikoulua Seinäjoelle perustamassa ollut Tiina Keski-Salmi selvittää.

Hippoksen Anne Laitinen painottaa, että Opetusministeriöltä tulevat varat tulevat toiminnalle aivan ansaitusti. Opetusministeriö saa osansa veikkausvoittovaroista eli myös ravipeleistä. Tuota pottia ministeriö jakaa liikunta- ja nuorisotyöhön.

- Vaan ei raviurheilun nuorisotyöhön. Sitä ei lueta liikuntajärjestöksi, vaikka esimerkiksi saappaanheittoliitto luetaan! Ravinuoret eivät myöskään saa mitään Maa- ja metsätalousministeriön hevostaloustalouden ministeriön hevos-
louskertymästä. Siksi on nyt ihan oikein, että poniravikoulutoiminta sai erityishankkeena tukea. ♦